

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 2 1 ● 2003

Natuur verovert het Kennemerstrand

● *Zeelathyrus*.
Foto: Ruud van der Meijden.

Onder de rook van de Hoogovens en verstopt achter de vissershavens van IJmuiden bevindt zich een heel verrassend natuurterrein. In korte tijd zijn er een heleboel bijzondere plantensoorten verschenen. Prettig is ook dat je er bijna overal vrij kunt rondlopen, ongehinderd door prikkeldraad of bordjes met Artikel 461.

Tien jaar geleden was het nog niet veel meer dan een grote zandvlakte, ontstaan in de hoek tussen de oorspronkelijke kust en de Zuidpier. Er waren spontaan al enkele duintjes ontstaan. In 1993 ging het gebied compleet op de schop. Er werd een nieuwe zeereep aangelegd en van noord naar zuid verschenen er een jachthavens met allerlei recreatievoorzie-

ningen, een recreatieplas en een stuk bedoeld voor natuurontwikkeling. Hier werden wat verspreide duintjes aangelegd en voor de rest moest de natuur zijn werk maar doen.

Noordelijk deel

Op het talud rond de jachthaven kun je uitkijken naar de Zeelathyrus. Deze fraaie soort werd ooit door Linnaeus (1737) genoemd als te zijn gesignaleerd langs de Nederlandse kust, maar de volgende waarneming kwam pas in 1973! Inmiddels is hij op meerdere plaatsen gevonden, sinds kort ook in IJmuiden.

In de nieuwe zeereep, dichtbij de Zuidpier, zijn naast Blauwe zeedistel ook Zeevenkel en Zeewolfsmelk te vinden.

Middengedeelte

Het gebied rond het recreatiemeer is in korte tijd begroeid geraakt. Sierlijke Vetmuur, Dwergzegge, Waterpunge en Strandduizendguldenkruid vestigden zich massaal op vochtige plekken. De laatste jaren zijn er lokaal ook een aantal fijnproevers verschenen, waaronder Vleeskleurige Orchis, Knopbies en Parnassia. Langs beschutte oevers van het meer heeft zich inmiddels een brede rietkraag gevormd. Op de drogere delen vinden we een aantal soorten die kenmerkend zijn voor het zogenaamde Zeedorpenlandschap, zoals dat

ook elders rond IJmuiden voorkomt. Een opvallende soort is de Duinaveruit, die overal in de omgeving te vinden is. Ook Wondklaver duikt regelmatig op. Op diverse plaatsen staat Nachtsilene en wie geluk heeft komt misschien een Bitterkruidbremraap tegen.

Zorgwekkend is wel dat het duindoornstruweel zich steeds verder uitbreidt. Vooral aan de oostkant van het meer neemt dit inmiddels een aanzienlijke oppervlakte in. Er ligt een plan van de Stichting Kennemerland Natuurlijk om delen van het gebied te maaien, zodat we ook in de toekomst hier nog leuke ontdekkingen kunnen blijven doen.

Zuidelijk deel

Het zuidelijke deel is het meest dynamisch gebleven. Achter verspreide, lage duintjes blijft op sommige plaatsen permanent water staan. Er speelt zich een strijd af tussen zoet en zout. Waarschijnlijk is er veel kwel vanuit het aangrenzende duingebied, maar ook de zee kan hier enkele keren per jaar doordringen. In het water vinden we Zilte Waterranonkel, naast oeverplanten zoals Riet, Grote Lisdodde en Heen. Zelfs een enkele Gele Lis durft zich te vertonen. Bij elke overstroming wordt wat meer slib afgezet. Misschien dat er hierdoor in de toekomst ook wat meer kwelderplanten verschijnen.

● *Situatie bij IJmuiden in 1990.*

● *Situatie bij IJmuiden in 1997.*

Met dank aan Niko Buiten, voor alle inventarisatiegegevens.

Vondsten van bijzondere en minder bijzondere planten kunt u altijd doorgeven aan de plaatselijke coördinator van de stichting FLORON (FLORistisch Onderzoek Nederland). In Noord-Holland zijn verschillende districten. Namen en adressen van de districtscoördinatoren zijn te vinden op de website van FLORON: www.floron.nl.